

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини

Спеціальність 6.110101 –" Ветеринарна медицина "

Допускається до захисту
в.о. зав. кафедрою к.вет.н.
доцент _____ О.М. Чекач
" _____ " _____ 2013 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

На тему: Порівняльна ефективність
терапевтичних методів за патології родів у корів в
умовах ДП «Укрліктрави» Білопільського району
Сумської області.

Студент –дипломник : _____ А.С. Семенова П.І.Б.
(підпис)

Керівник: _____ к.вет.н, доцент І.В.Паращенко П.І.Б.
(підпис)

Консультанти:

1. З охорони праці _____ ст. викл. О.В. Семерня
2. З екологічної експертизи ветеринарних заходів _____
_____ Т.І. Фотіна
3. З економічної ефективності ветеринарних заходів _____
_____ к.вет.н, доцент А.І.Фотін

Рецензент: _____

Суми – 2013

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра акушерства

Спеціальність 6.110101 –" Ветеринарна медицина "

Затверджую _____

Зав. кафедрою: доцент, к.вет.н. О.М.Чекан
” ____ ” ____ 2013р.

**ЗАВДАННЯ
НА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

студенту **Семеновій Анні Сергіївні**

(прізвище, ім'я по батькові)

1.Тема: Порівняльна ефективність терапевтичних методів за патології родів у корів в умовах ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області.

2. Затверджено наказом по університету від “ 25 “ травня 2013 р. №1513-Н

3. Термін здачі студентом виконаної роботи у деканат __ травня 2013 р._

4. Вихідні дані до проекту (роботи): звітно-облікова документація ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області; дані літературних джерел щодо патології родів та затриманні посліду в корів; дані мережі Internet.

5. Зміст роботи (перелік питань, що розробляються в роботі):

Визначити показники і причини втрати відтворної здатності у корів;

Вивчити показників і причин патологічних родів у корів;

Провести порівняльну оцінку методів терапії корів за умов затримання посліду.

Провести розрахунків економічної ефективності при застосуванні різних методів терапії корів із затриманням посліду.

6. Перелік графічного матеріалу: таблиці, що містять результати отриманих досліджень; фотографії, що ілюструють хід дослідів.

7. Рецензенти по дипломній роботі

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

Керівник дипломної роботи : _____

(підпис)

Завдання прийняв до виконання: _____

(підпис)

ЗМІСТ

	Реферат	5
1.	Вступ	7
2.	Огляд літератури	8
2.1.	Висновок з огляду літератури	18
3	Власні дослідження.	20
3.1.	Матеріал і методи досліджень.	20
3.2.	Характеристика умов проведення досліджень	24
3.3.	Результати власних досліджень	25
3.3.1.	Показники і причини втрати відтворної здатності у корів	25
3.3.2.	Показники і причини патології родів у корів	26
3.3.3.	Методи терапії корів за затримки посліду	28
3.3.4.	Розрахунок економічної ефективності проведених досліджень	30
3.3.5.	Обговорення результатів власних досліджень	34
3.3.6.	Охорона праці	36
3.3.7.	Екологічна експертиза ветеринарних заходів	45
4.	Висновки	49
5.	Пропозиції виробництву	49
6.	Список літератури	50
7.	Додатки	57

РЕФЕРАТ

Дипломна робота Семенової Анни Сергіївни присвячена вивченню питань пов'язаних з патологією родів корів та їх причин. Тема: «Порівняльна ефективність терапевтичних методів за патології родів у корів в умовах ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області».

Обсяг дипломної роботи складає 75 сторінок текстового документу, містить 11 таблиць та 2 фотографії.

Дослідження проводилися на базі ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області 2012 – 2013 років. Корів підбирали за принципом аналогів з врахуванням віку, ваги, породи, враховуючи умови утримання.

Досліди проводили на коровах бурої молочної та української чорно – рябої молочної породи віком 3-5 роки, середньої вгодованості, живою масою 380-450 кг.

При постановці діагнозу враховували дані анамнезу.

Для дослідження були сформовані три групи тварин (по 5 голів в кожній).

Коровам 1-ї групи проводили мануальне (оперативне) видалення посліду через 12 годин після виведення плоду, та двократне введення маточних паличок з іхтіолом з інтервалом в 24 години.

Коровам 2-ї групи через 6 годин після виведення плоду проводили двократні внутрішньом'язеві ін'єкції окситоцину з інтервалом в 3 години, та одноразове введення маточних паличок з іхтіолом.

Коровам 3-ї групи через 6 годин після виведення плоду вводили естрофан та одноразово маточні палички з іхтіолом та проводили масаж матки з інтервалом в 1 години трьохразово.

Об'єктом досліджень були морфофункціональні зміни статевої системи корів при застосованому лікуванні, відновлення відтворної здатності.

Метою роботи: було вивчення порівняльної ефективності застосованих методів лікування корів із затримкою посліду.

Завдання роботи:

- 1) Визначити причини втрати відтворної здатності в корів;
- 2) Вивчення показників і причин патологічних родів у корів;
- 3) Провести порівняльну оцінку методів терапії корів із затриманням посліду.
- 4) Проведення розрахунків економічної ефективності при застосуванні різних методів терапії корів, хворих на затримку посліду.

1. ВСТУП

Скотарство є одним із перспективних напрямків тваринництва, що забезпечує широкий спектр потреб людини: м'ясо, молоко та продукти їх переробки. Нажаль в Україні поголів'я великої рогатої худоби, як і інших сільськогосподарських тварин, постійно зменшується, з 24,6 млн. голів ВРХ у 1990 році до 5,1 млн. голів за інформацією Держслужби статистики України на грудень 2010 року[1,2].

Під час утримання тварин в господарствах виникає цілий ряд хвороб різної етіології та патогенезу, значний відсоток з яких - хвороби статевої системи. Серед акушерсько-гінекологічних патологій, які знижують продуктивність та відтворну функцію тварин, великою проблемою є неплідність тварин. Однією з найпоширеніших причин патології родів, що призводить до неплідності тварин, є запалення матки в основі якого лежить затримка посліду.

Причини даного захворювання різноманітні, серед основних можна виділити: неповноцінна годівля, тварин, інфекційні хвороби, антисанітарні умови утримання в сухостійний період та після отелення[2,3].

Наслідком затримки посліду може бути не лише виникнення різноманітних післяродових акушерсько-гінекологічних захворювань, а і неплідність, зниження продуктивності, вибраковка цінних високопородних і високопродуктивних тварин, а навіть їх загибель в результаті септичних процесі в організмі, що безсумнівно приносить великі економічні збитки для господарств та втрати цінного маточного поголів'я для майбутнього розвитку галузі. Тому дослідження питань пов'язаних з причинами, перебігом, наслідками, методами лікування та профілактики затримки посліду у корів є важливим питанням яке потребує якомога більшого розвитку шляхом проведення наукових досліджень даного питання, так і в наступному їх швидкому та повноцінному впровадженню в виробництво[3,4].

Метою роботи: було вивчення порівняльної ефективності застосованих методів лікування корів із затримкою посліду.

2. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Матка — дітородний орган корови — має Y-подібну конфігурацію. Біля основи розміщено тіло матки розміром із сірникову коробку й більше. Її продовжують правий і лівий роги матки, в телиць і корів у стані охоти вони закручені у вигляді баранячих рогів. Роги матки подовжені яйцепроводами, що закінчуються правим і лівим яєчниками розміром від перепелиного до невеликого курячого яйця. В основі тіла матки розміщено піхву, а всередині — шийку, що з'єднує піхву з маткою. Внутрішня слизова оболонка шийки матки утворює глибокі поперечні складки. Зверху матка межує з прямою кишкою[3,9,].

Причини патології родів у тварин можна умовно поділити на дві групи. До першої відносять слабкі або надмірні перейми й потуги, сухість родових шляхів, недостатнє їх розкривання, вузькість таза, тобто всі порушення родового процесу, що залежить від організму породіллі. Другу групу причин становлять неправильне положення, позиція, членорозміщення і передлежання плода, також виродливості та великоплідності. Слабкі перейми і потуги проявляються слабкими або короткочасними скороченнями м'язів матки й черевних стінок, довгими інтервалами між ними, що гальмує виведення плода через родові шляхи. Слабкі перейми і потуги бувають первинні та вторинні. Первинну слабкість перейм і потуг спостерігають на початку родів. Вона є наслідком недостатньої годівлі та неправильного утримання вагітних тварин, відсутності моціону, водянки плодових оболонок, перерозвинення плода, багатоплідності та ін. Вторинні слабкі перейми й потуги настають після тривалого енергійного і безрезультатного скорочення м'язів матки та черева, що спостерігається переважно при неправильному розміщенні плода, не відповідності розмірів плода й таза та у багатоплідних тварин. Вони можуть проявлятися як захисна реакція організму при хворобах інших органів травматичний ретикуліт або ретикуло-перикардит, хвороби нирок тощо).[9,41,46,48]

Проблеми з маткою у тварини також можуть початися одразу після отелення. Одне з найпоширеніших ускладнень – затримка плідних оболонок.

Статистика свідчить, що плідні оболонки затримуються в матці понад належний термін у кожної 8–10-ї новотільної корови. Захворювання вп'ятеро частіше буває в молочних корів, аніж у м'ясних, збільшується з віком корови (25% на дев'ятому отеленні порівняно з 5% — у первісток) і у весняний період (Arthur G. H., 1979, Мадисон В. В., 1987).

Виділенню посліду сприяє різке зниження внутрішнього тиску у ворсинках, криптах карункулів матки після виведення і розриву судин пуповини. Крім того, скорочення матки витискають ворсинки з крипт (заглибин карункулів матки). Сповільнене виділення посліду у жуйних, порівняно з іншими видами тварин, пояснюється перш за все котиледонним типом плаценти до того ж карункули розміщені на тонких ніжках, і з них немає м'язів; а ворсинки судинної оболонки розгалужені і глибоко проникають у крипти карункулів матки. По-друге, відокремлений послід виділяється у виверненому стані, тобто та сторона, що була прикріплена до слизової оболонки, виявляється завернутою всередину. Це пояснюється тим, що відокремлення судинної оболонки починається від задніх відділів матки.

Під час відокремлення посліду у більшості тварин не спостерігається кровотечі, бо ворсинки судинної оболонки виходять з крипт, не розриваючи судин, неначе пальці з рукавички, а у м'ясоїдних і кролів відокремлення посліду супроводжується кровотечею, внаслідок порушення цілості слизової оболонки матки. Але ця кровотеча буває незначною, бо матка швидко скорочується[50,52,53,56].

Затримання посліду — патологія третьої стадії родів, зумовлена затриманням хоріона в матці. За нормального перебігу родів у всіх свійських самиць фетальна частина плаценти повинна відділитись від материнської одночасно з народженням плода У кобил фізіологічним періодом відділення фетальної частини плаценти, тобто закінчення родів. вважається 35 хв., у корів – 6 годин, овець і кіз - 5 годин, у свиней, кішок, сук – до 3-х годин.

Найдовша тривалість послідової стадії родів у корів обумовлена особливістю морфології плаценти (десмохоріальний тип).[9,48]

Самовигнання плідних оболонок може статися впродовж 48 годин після отелення, поки наявні ритмічні скорочення міометрія. По закінченні цього терміну послід відійде самотужки лише через 6–10 днів, коли у “дозрілих” оболонках ослабне зчеплення з маткою внаслідок розпаду карункулів (Гончаров В. П., Карпов В. А., 1981).

Ускладнення. Тривале затримання посліду у всіх роділь супроводжується гнильно-гнійним розпадом плаценти і розвитком гострого гнійного плацентиту і ендометриту. Ознаками розвитку запального процесу є поява неприємного запаху в приміщенні, де утримують тварин, виділення із статевої щілини у корів бурого або водянистого ексудату, надалі розвиток патогенної мікрофлори, наслідком якого може бути поява сепсису, що може призвести навіть до загибелі тварини

Причини даного захворювання різноманітні та до сих пір недостатньо вивчені. Серед причин виникнення затримки посліду виділяють безпосередні причини та ті, що сприяють виникненню хвороби.

Основними причинами затримки посліду вважають атонію, або гіпотонію матки як наслідок недостатньої або незбалансованої годівлі корів (дефіцит вітамінів та мінеральних речовин, кетоз високопродуктивних корів, ожиріння або виснаження), перерозвинуті плоди, двійні у одно народжуваних самиць, виснаження або ожиріння тварин, гіподинамію тварин на прив'язі. Іноді псевдозатримка оболонок зумовлена ущемленням їх у матці під час отелення. Масові затримки посліду пов'язані з гострими інфекційними захворюваннями (паратиф, інфекційний вагініт, мастит).

А. П. Студенцов, як безпосередні причини затримання фетальної частини плаценти виділяє:

а) недостатню напруженість послідових перейм і інволюції матки (атонія матки);

б) зростання (злинки) плодової і фетальної частин плацент внаслідок запальних процесів в ендометрії або в хоріоні плода.

Відносно часте затримання посліду у високопродуктивних корів може бути пояснене більш високою чутливістю організму цих тварин до самих незначних погрішностей в годівлі і утриманні. Слід мати на увазі, що потреба в поживних, мінеральних речовинах і вітамінах у таких корів особливо велика. Вони необхідні їм не тільки для нормального утворення молока, з яким щодня виводяться в значній кількості, але і для підтримки високої інтенсивності обмінних процесів в усьому організмі.

Корова при річному удої 8000 кг молока виділяє за рік до 10 кг калію, 5 кг кальцію, 8 кг хлору, 7 кг фосфору, 4 кг натрію, 3,5 кг сірки.

При річних надоях до 4000-5000 кг в стадах інколи спостерігаються симптоми, які сигналізують про порушення обміну речовин у корів, і зокрема мінерального обміну.[44]

Спостереження показують, що затримання посліду у корів частіше зустрічається в зимову й ранньовесняну пору року. Кількість випадків затримання посліду починає зростати з осені, досягаючи максимуму в період із грудня по березень, а потім різко йде на зменшення.

Збільшення випадків затримання посліду у корів у зимовий час деякі автори вважають симптомом недостатності годівлі.

В літній час при достатній кількості білків, вуглеводів, вітамінів і мінеральних речовин у кормах, затримання посліду відмічаються значно рідше, а в багатьох господарствах їх майже зовсім не спостерігається (особливо, якщо вони благополучні по бруцельозу).[18]

Згідно даних багатьох авторів (І. П. Заянчковський 1957; В. С. Шипілов, 1977; Н. Глок 1969 та інші) основними причинами затримання посліду є атонія матки зниження протеолітичних процесів у плаценті в останні тижні вагітності та під час родів, порушення капілярного кровообігу у ворсинках хоріону і гідролітичного стану тканини плаценти на ґрунті неповноцінної годівлі, надмірної експлуатації та незадовільного утриманням

протягом вагітності. Дискусійною є теорія щодо ролі алергічних, токсичних, нервових, гормональних, генетичних і генеалогічних факторів у етіології цього захворювання.

У механізмі відокремлення плідних оболонок (який досі зрозумілий не до кінця) безпосередньо задіяні окситоції та естрогени. Причому місцева скорочувальна дія на мускулатуру матки окситоцину проявляється лише на достатньому естрогенному тлі. Цим пояснюється успішна терапевтична дія ін'єкцій окситоцину в ранні строки після отелення. Через 6–8 годин після виведення плода вміст естрогенів у крові падає до порогового рівня, і рецептори матки перестають сприймати окситоцин. Антагоністом естрогенів у процесі пологів і відокремленні посліду є прогестерон, що його виділяють плацента й жовте тіло. Саме його високий рівень у крові (а точніше — дисбаланс з естрогенами в передродовий період) називають однією з можливих причин затримки посліду. Невідокремлена вчасно плацента продовжує бути джерелом виділення прогестерону, який своєю чергою знижує контрактильну активність міометрію.[5,8]

Якщо роди були важкі (великоплідність, мертвонародження, двійні), стресовий чинник збільшує ризик затримки посліду. Під час родового стресу у кров виділяється надлишок адреналіну (гормону стресу), який є антагоністом окситоцину й блокує скорочувальну активність матки.

Особливу роль у родовому процесі відіграють простагландини — гормони-загадка, — адже їх і гормонами назвати не можна, оскільки їх виділяє багато тканин організму й вони часто характеризуються протилежною дією. Для матки найважливішими є PGE2 та PGF2a. Перший характеризується лютеотропною (материнською) дією, сприяє підтримці жовтого тіла й вагітності. Другий — “агресивний” щодо жовтого тіла в яєчнику, розправляється з ним протягом 48 годин. Завдяки своїй лютеолітичній дії, в організмі матері PGF2a відповідає за зниження концентрації гормону вагітності — прогестерону в крові. Крім того, що PGF2a разом з кортикостероїдами надниркових (адреналіном та

норадреналіном) “запускає” родовий процес, він якимсь чином керує розщепленням карункулів з котиледонами.[51]

Консервативні методи лікування затримки посліду.

Лікування затримки посліду починають (протягом першої доби, коли виведено плід) із застосування консервативних методів, розрахованих на підвищення загального тонуусу організму та скоротливості матки, пригнічення розвитку мікрофлори та розкладу посліду в матці.

Консервативні методи лікування даної хвороби досить різноманітні. Вибір того чи іншого методу залежить від кожної конкретної ситуації (наявність медикаментів, стану тварини, рівня кваліфікації лікаря та ін.).[10]

Важливе значення для своєчасного відділення посліду має випоювання коровам зразу ж після народження теляти 7-10 л теплої підсоленої води або 5% розчину цукру. Через 2-3 години розчин випоюють повторно.[31]

Одним із випробуваних часом методів є випоювання корові після отелення навколоплідних вод. Wattio M. та ін., настійливо не рекомендують проводити оперативне відокремлення і надають перевагу не ручному маніпулюванню з маткою, а методів консервативного лікування. Суть його полягає в стимульовальній терапії у ранні строки після отелення та антимікробній профілактиці — аж до відокремлення оболонок.

Для цього через 8–12 годин після отелення, щоб вигнати оболонки, використовують естрогени (синестрол, фолікулін) у комбінації з окситоцином або пітуїтрином. Подібним чином вплине на гладку мускулатуру матки прозерин або карбохолін у терапевтичних дозах. За добу роблять спробу легкого потягування за кінці оболонок, що звисають. Всередину матки вручну вводять антибіотики, сульфаніламід, нітрофурані або їхні комбінації (тетрациклін, біцилін, поліміксин, синтоміцин, трицилін, метромакс, сазотрим, палички фуразолідонові, неофур, капсули септиметрину, польфлавометрину, таблетки екзутеру тощо). Дехто з авторів рекомендує вливати в матку до 0,5 л свіжоприготованого люголевого

розчину. Придатні будь-які засоби антимікробної дії. Препарати намагаються розподілити рівномірно по проблемному рогу і, не виймаючи руки, роблять легку спробу роз'єднати карункули з котилідонами й провести оболонки на вихід.

Якщо лікувального ефекту досягнуто не було, треба спроби припинити, а через 2–3 дні ввести чергову дозу санувальних препаратів. Щоразу для проведення лікувальних засобів через прикриту шийку матки використовують спеціальний катетер (можна — спеціальну пластикову піпетку для осіменіння) і шприц (50–200 мл), через які вводять рідкі або олійні розчини антибіотиків, спеціальні внутріматкові засоби (йодосол, йодинол, тилозінокар, віжус тощо). Самопочуття тварини контролюють за характером маткових виділень і за температурою тіла. За появи виділень із неприємним запахом і підвищення температури до схеми лікування підключають внутрішньом'язову антибіотикотерапію (наприклад, прокаїнпеніцилін — 1 раз на день протягом 3 днів).

Метод Вільямса — введення в матку йодоформу — 15,0, рідкого парафіну — 1000,0, азотнокислого вісмуту — 15,0. Американський метод — введення в порожнину матки цукру (250,0–500,0).

Мишкін з 1909 р. коровам із затримкою посліду давав всередину цукор (або мед) по 500 г у 1,5–2 л води, 2 рази на день, а в 1931 р. робив спроби промивати матку 2% розчином галуну. Встановлено, що якщо скелетна мускулатура одержує енергію за рахунок розщеплення глікогену, то мускулатура матки використовує глюкозу (Заянчковський І. Ф., 1964), тому використання цукру або меду Per os буде дуже доречним.

Хомин С.П., Костишин Є.Є. і співавтори рекомендують застосувати парасакральну блокаду нервів тазового сплетіння. 0,5-0,7% розчин новокаїну, виготовлений на ізотонічному розчині натрію хлориду, вводять з двох боків кореня хвоста у сполучнотканинний простір над прямою кишкою, розміщуючи його вздовж сплетіння від другого до четвертого крижових хребців по 100 мл з кожного боку тіла тварини. Також рекомендована

надплевральна блокада по В. В. Мосіну. Храмов А.В., для посилення міотонічної функції матки при затриманні посліду, рекомендує внутрішньоматкове введення прополісу в дозі 3-7,1 мг/кг маси.

Оперативні методи лікування затримання посліду

Оперативне відділення фетальної частини плаценти від материнської виконують рукою у корів через 24 години після народження теляти. Раніше 24 годин відокремлювати послід недоцільно, проте й вичікувати більш як добу не слід, оскільки захисні сили матки і здатність її скорочуватися знижуються. Перед відокремленням руки дезінфікують, а потім змащують 10% іхтіоловою маззю. Якщо обертати джгут посліду навколо його осі, то досягається відокремлення його навіть у верхівці рогів матки.[21,28]

Різні автори рекомендують неоднаковий термін для відділення посліду, але всі вважають, що не можна допустити гниття його в матці

У корів застосовують 2 способі: ручного відділення фетальної частини плаценти: класичний і за В. П. Поліщуком.

За класичним методом затискають ніжку карункула між двома пальцями (вказівним і середнім), а великим пальцем злущують котиледон із карункула (з його залозистої частини). В. П. Поліщук (1983) запропонував відділяти фетальну частину плаценти від материнської зразу ж після народження теляти: захоплювати пальцями не за складку слизової оболонки матки (карункула), а за хоріон біля основи котиледону і тиснучи на нього, знімати котиледон з карбункула.

При плаценті, коли ворсинки хоріону зростаються з криптами карункула, доцільно проводити екстирпацію залозистої частини материнської плаценти з котиледоном від їх основи. Для цього необхідно основу карункула взяти між вказівним і середнім пальцями, а великим пальцем збоку розділити залозисту тканину карункула на дві половини і, натискаючи на його основу, видалити її. Після екстирпації залозистої

тканини карункула з котиледоном пальцем відчувається щільна сполучнотканинна пластина основи карункула (Г. М. Калиновський).

Ряд авторів рекомендує проводити маніпуляції в матці не довше ніж 30 хв., так як це може викликати цілий ряд ускладнень за рахунок пошкодження епітелію. Слід давати відпочити як тварині так і лікарю, руки та матку ретельно очищують та дезінфікують, для попередження занесення і виникнення інфекції.

У всіх випадках оперативне відділення фетальної частини плаценти від материнської необхідно завершувати депонуванням в порожнину матки в порошках: трициліну, суміші сумісних антибіотиків і сульфаніламідів, антибіотиків; у свічках: фуразолідон, ендоспорин; у емульсії синтоміцин.

Вводити лікарські засоби у розчинах (так званий «мокрый» метод) недоцільно, бо вода, як розчинник, сприяє руйнуванню глікозамініків (муцину) слизу стінки матки та оголенню ендометрію, що знижує її захисну здатність до дії мікроорганізмів (І. С. Нагорний, 1960).

В.С. Шипілов в свою чергу пояснює шкідливість промивання матки дезінфікуючим розчином тим, що у великих високопродуктивних корів матка, будучи атонічною, дуже глибоко опущена в черевну порожнину, а тому введені в неї розчини видалити назад не вдається. Вони розбавляються ексудатом матки, порушується фагоцитоз і кількість мікробів не зменшується. Більш сильна концентрація дезінфікуючих розчинів негативно впливає на епітелій. Матка в період родів являє собою обширну раневу поверхню і введені розчини разом з наявними в матці різними токсинами, швидко всмоктуються, викликають її надмірне розтягування і набрякання. Все це знижує захисні властивості матки, створює найкращі умови для розвитку різних запальних процесів.[22]

«Сухий» метод авторами вважається за більш доцільний і такий, що викликає меншу кількість ускладнень. Автори рекомендують «сухий» метод лікування, при якому в порожнину матки після відділення посліду вводять. Антибіотики у вигляді порошку, болюси та свічки.[25]

Профілактика затримання посліду

Важливою складовою частиною профілактики затримки посліду є дотримання збалансованих раціонів корів, особливо в останньому періоді тільності та надання їм достатнього моціону, та якомога менший вплив стрес факторів на тварину.[37,42]

Суттєве значення у профілактиці затримання посліду має врахування особливостей різних біогеохімічних зон і збагачення раціонів тільних корів мікроелементами, яких бракує (селен, йод, мідь), а також кальцієм, фосфором, вітамінами. Рутинна профілактика післяродової затримки посліду у корів полягає у введенні 10 ОД окситоцину в/м відразу після пологів. Спорожнення сечового міхура. Активне ведення послідового періоду (ранне передавлення і перетин пуповини, ретельний огляд посліду, що відокремився, і пологових шляхів).[35]

Ряд авторів відмічають, що отелення корів в боксах і утримання телят разом з матір'ю протягом двох діб забезпечують зменшення випадків затримання посліду на 8% і скорочення періоду інволюції матки на дев'ять днів.[1]

Костишин Є. Є., Хомин С. П., Дідух А. В., Тирановець В. І. (2002) рекомендують для профілактики затримки посліду у корів видаляти рукою кров із судин пуповини відразу після народження теляти і протягом 2-3 год зробити парасакральну блокаду нервів тазового сплетіння.

Професор Г. М. Калиновський рекомендує для профілактики затримки посліду згодовувати коровам за 2 тижні до отелення разом з концкормами по 4-5 таблеток кайоду або напувати 5-7 л плодової рідини, взятої від інших корів у першу стадію пологів, або зразу після народження теляти.

М.І. Полянцев вважає, що створення сприятливих умов для корів сухостійного періоду, а також нетелів в останні три місяці вагітності дозволить знизити затримання посліду з 13,1% до 4,3%. Режим цей в

дородовий період включає запуск корів за 55-60 днів до отелу, вільно-вигульне утримання, або щоденний активний моціон, диференційована годівля, використання кормових добавок, макро- і мікроелементів, вітамінів

Схеми профілактики :

- 1-кратне внутрішньом'язове введення 10 мл. 0,5% -го розчину селеніту натрію за 20-30 днів до отелення. Включати в щоденний раціон 6-9 міліграм кайода. Ін'єкції тетравиту або тривітаміну по 10 мл. 2-3-кратно з інтервалом 7-10 днів;

- профілакувати ацидозу і кетозу балансуванням раціонів по кислотно-лужних еквівалентах, по сахарно-протеїновому і фосфорно-кальцієвому співвідношенням, використовуючи мінерально-вітамінні суміші і премікси;

- не допускати запалення плаценти своєчасною діагностикою і лікуванням інфекційних клінічних ендометритів. Не запліднювати тварин, хворих прихованими.[10]

Для збереження здоров'я тварин, нормального завершення родового процесу та наступної репродуктивної функції першочергове значення має профілактика акушерської патології, в основу якої покладено своєчасне та систематичне проведення акушерської диспансеризації корів, спрямованої на попередження патології вагітності, родів та післяродових ускладнень.[9]

2.1. Висновок з огляду літератури

Проаналізувавши наведені вище дані ми можемо зробити висновок, що дане захворювання є суттєвим так як займає значний відсоток акушерсько-гінекологічної патології корів, наслідками його є чисельні захворювання родових шляхів, неплідність та навіть у гіршому випадку загибель тварини. Кожний з цих наслідків суттєвий і несе чисельні збитки для господарства та значний об'єм роботи для ветеринарних лікарів.

Щодо причин даного захворювання то їх можна умовно розділити на 2 групи:

- до першої відносять слабкі або надмірні перейми й потуги, сухість родових шляхів, недостатнє їх розкриття, вузькість таза, тобто всі порушення родового процесу, що залежить від організму породіллі;
- другу групу причин становлять неправильне положення, позиція, членорозміщення і передлежання плода, також виродливості та великоплідності.

Щодо методів лікування, то за часи розвитку ветеринарної медицини, тваринництва, та науки в цілому, їх було розроблено та впроваджено в практику величезна кількість.

Вибір методу лікування повністю лягає на плечі ветеринарних фахівців, і залежить від їх уподобань, звичок, володіння специфічними навичками та знаннями, наявності в господарстві тих чи інших медикаментів та обладнання. Хоча більшість методів лікування є досить простими і не потребують дорогих медикаментів і обладнання, але вони не можуть гарантувати повного одужання тварини і відсутності ускладнень, які в подальшому можуть призвести до неплідності та розвитку на даному фоні інших хвороб, що також будуть потребувати лікування.

Звернувши увагу на поширеність виявлення даного захворювання в господарствах, що за даними вчених виявляють приблизно у кожній 8-10-ї новотільної корови, слід спрямувати діяльність фахівців саме на профілактику захворювання. Методи профілактики комплексні і спрямовані не лише на медикаментозний вплив на тварину, а і створення максимально сприятливих умов для перебігу тільності та родів.

Дана тема досліджується вже протягом значного часу, досягнутий значний прогрес, але ще є питання які потребують глибокого вивчення та впровадження в практичну діяльність результатів їх досліджень.

3. ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1. Матеріали і методи дослідження

Дослідження проводилися на базі ДП «Укрлітрави» Білопільського району Сумської області протягом 2012 – 2013 років.

Показники осіменіння корів, а також запліднення і вихід телят на 100 корів, та кількість абортів і мертвонароджених телят вивчали на підставі даних звітної документації техніка штучного осіменіння і ветеринарної служби господарства, з використанням форми № 24а, річних звітів господарства і племінних карток тварин.

Вивчення причин вибраковки корів, випадків захворювання корів на гінекологічну патологію, а також показників сервіс-періоду і яловості проводили на основі журналів техніка штучного осіменіння по звіту запліднень і показників вводу первісток в основне стадо та розтелів корів, а також на підставі первинного ветеринарного обліку ветслужби господарства.

Причини і показники патологічних родів у корів вивчалися на підставі індивідуального обліку характеру перебігу родового процесу з використанням звітно-облікової документації та зооветеринарної документації. Вивчення порівняльної ефективності методів терапії проводилось на 3 групах корів (по 5 в кожній).

Тваринам що входили до першої групи проводили мануальне відокремлення посліду через 12 годин після виведення плоду і двократно вводили внутрішньоматочні палички: 1 раз одразу після видалення посліду; 2 раз через 24 години після першого ведення.

Тваринам що входили до другої дослідної групи, ми через 6 годин після виведення плоду двократно вводили окситоцин в дозі 50 ОД. внутрішньом'язево з інтервалом у 3 години, а також одноразово вводили в порожнину матки внутрішньоматочні палички.

Тваринам що входили до третьої дослідної групи через 6 годин після виведення плоду ми вводили естрофан внутрішньом'язево у дозі 2мл. одноразово, внутрішньоматочні палички одноразово в порожнину матки, а також масаж матки триразово з інтервалом в 1 годину.

Схема лікування затримки посліду у дослідних груп тварин.

група	Кількість в групі голів	Метод відділення
1	n –5	Мануальне відокремлення посліду через 12 годин після розтєлення, введення внутрішньоматочних паличок, перший раз одразу після відокремлення посліду, а другий - через 24 години після першого
2	n –5	Через 6 годин після виведення плоду двократні внутрішньом'язеві ін'єкції окситоцину в дозі 50 ОД з інтервалом в 3 години, та одноразове введення маткових паличок
3	n –5	Через 6 годин після виведення плоду внутрішньом'язева ін'єкція естрофану в дозі 2 мл., одноразове введення маткових паличок в порожнину матки, а також триразовий масаж матки з інтервалом в 1 годин.

n – кількість тварин в групі.

Внутрішньоматочні палички з іхтіолом є супозиторіями у вигляді паличок конічної або циліндричної форми із загостреним кінцем темно-бурого кольору із запахом іхтіолу, пружної консистенції, з температурою плавлення 35 - 37°С.

Іхтіол, що входить до складу препарату, за рахунок ароматичних сполук, що містяться в ньому, і органічно пов'язаної сірки, чинить антимікробну, протипаразитарну, протизапальну, кровоспинну, місцевоанестезуючу і кератопластичну дію. Поліетиленоксидна основа також має протизапальний ефект.

Показання до застосування: Палички внутрішньоматочні з іхтіолом застосовують для лікування і профілактики запальних процесів матки у

корів, овець і кіз після надання родопомочі, кесаревому розтину, оперативного відділення посліду, при післяпологових ендометритах.

Окситоцин має стимулюючу дію на гладку мускулатуру матки, підвищує скорочувальну активність і тонус біометрія (м'язового шару матки), сприяє скороченню міоепітеліальних клітин (спеціальних секреторних клітин), що оточують альвеоли (структурно-функціональні утворення) молочних залоз (що полегшує просування молока у великі протоки і молочні синуси), володіє слабкими вазопрессиноподібними антидіуретичними властивостями (посилює зворотне всмоктування води бруньками, тобто зменшує сечовиділення). При швидкому струминному введенні послаблююче діє на гладкі м'язи судин, що призводить до тимчасової артеріальної гіпотонії (зниженню артеріального тиску) і рефлекторної тахікардії (прискореному пульсу).

Показання до застосування: індукція (стимуляція) пологів за медичними показаннями; стимуляція пологової діяльності; кесарів розтин (під час операції); атонія (втрата тону) матки і атонічні (пов'язані з втратою тону) кровотечі (для профілактики і лікування); недостатня інволюція матки (зворотний розвиток після пологів) і лохіометр (затримка післяпологових маткових виділень внаслідок зниження скорочувальної здатності матки або спазму / різкого звуження просвіту / її шийки).

Естрофан, в 1 мл. розчину міститься 0,25 міліграм клопростенола (натрієва сіль). Клопростенол - синтетичний функціональний аналог простагландину F_{2a} має специфічну лютеолітичний дію. Його аплікація в лютеральній фазі астрального циклу викликає зникнення жовтого тіла і таким чином створює передумови для настання тічки і овуляції. Термін від введення препарату до перших ознак тічки, триває близько 48 – 60 годин. Найпридатніший час для штучного запліднення складає близько 76 годин після введення (у кобил термін настає на 24 години пізніше). Діє специфічно лютеолітично, викликаючи загибель жовтого тіла і створюючи,

таким чином, передумови для настання полювання і овуляції через 48 – 60 год. після введення препарату.

Показання до застосування: синхронізація і виклик тічки у ялових корів, корів і кобил. Індукція опоросів свиноматок. У великої і дрібної рогатої худоби: функціональні порушення яєчників, постпартальний і постсервісний анеструс (тиха тічка, порушена періодичність циклу; ановуляційний цикл; персистуюче жовте тіло, лютеральна циста); постпуерперальні захворювання матки, ендометрити, гноїння матки; перерив нормальної і патологічної вагітності (у першій половині вагітності); комбінована терапія фолікулярних цист (з 10 днів після введення HCG або LHRH, після встановлення позитивної оваріальної відповіді). У кобил: анеструс (тиха тічка; персистуючий дієструс, ембріональні викидні, лактаційний анеструс, перерив псевдовагітності); припинення нормальної і патологічної вагітності (в першій половині вагітності)

По кожній групі тварин враховували різні показники: прихід самок в охоту на протязі 30 днів і пізніше цього строку, середній строк приходу в охоту, кількість і відсоток самок з ендометритом і вагінітом, показники переугулу і запліднення, а також вартість обробки однієї тварини у кожній групі.

Об'єктом досліджень були морфофункціональні зміни статевої системи корів при застосованому лікуванні, відновлення відтворної здатності. *Метою роботи:* було вивчення порівняльної ефективності застосованих методів лікування корів із затримкою посліду.

Завдання роботи:

Визначити причини втрати відтворної здатності в корів; Вивчення показників і причин патологічних родів у корів; Провести порівняльну оцінку методів терапії корів із затриманням посліду.

Проведення розрахунків економічної ефективності при застосуванні різних методів терапії корів, хворих на затримку посліду.

3.2. Характеристика умов проведення досліджень

Державне підприємство «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області, знаходиться на відстані 10 км від залізничної станції м. Білопілля і за 45 км від обласного центру м. Суми.

ДП «Укрліктрави» розташоване у північній частині Лівобережного лісостепу України та Вирському районі Середньоруської підвищеної провінції, у другому агрокліматичному районі Сумської області, який характеризується помірним кліматом з теплим літом при значні кількості вологи і не дуже холодною зимою з відлигами.

Землі підприємства – чорноземні типові потужні мало гумусні на лісовидних суглинках.

Господарство має добре розвинену дорожню сітку з твердим покриттям. Внутрішньогосподарські дороги з твердим покриттям, що зв'язують всі виробничі підрозділи.

В наявності є природні пасовища. Сіно заготовлюється на площах, зайнятих еспарцетом і однолітніми (багаття і суданська трава). Виділювані 270 га під багаторічні й однолітні трави забезпечують заготівлю сіна в достатній кількості. На 100 га ріллі, відведені під кукурудзу на силос і зелений корм явно не достатні.

У зимівлю 2012-2013 років господарство було забезпечене кормами: грубими – на 92%, у тому числі сіном на 70%. Соковитими – на 61%, у тому числі силосом на 48%. Концентратами на 80%.

Не можна відзначити, що тваринництво в господарстві займає ведучу роль, але разом з тим, економіка господарства дістає невеликий прибуток від реалізації молока. Молодняк тварин іде на ремонт стада, вирощування на м'ясо. Усе молоко, що одержують від корів, за винятком використання для випоювання телятам відправляється на молокозавод, де реалізується в залежності від сформованих цін.

3.3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

3.3.1. Показники і причини втрати відтворної здатності у корів

Результати аналізу наведені в таблиці 3.3.1.

Таблиця 3.3.1.

Причини втрати відтворної здатності у корів.

Роки	Вибракувано корів к-сть	В тому числі з причин											
		Вік		Анафродизія гінекол патологія		Багатораз безрезультат осіменін		Патологічні роди		Тяжкі післяродо в ускладн		Штучно спрямов неплідн	
		к-ть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
2010	48	13	27,3	7	15,1	3	7,0	14	29,4	6	12,9	4	8,3
2011	42	11	26,5	6	14,8	4	8,7	12	29,3	5	12,5	3	8,2
2012	39	11	28,3	6	15,1	3	7,3	11	28,9	5	12,5	3	7,9
За 3 роки	129	35	27,4	19	15,0	10	7,7	38	29,2	16	12,6	11	8,1

З даних таблиці 3.3.1. видно, що найбільш часто в господарстві причиною втрати відтворної здатності у корів є патологія родів (38 голів за 3 роки, що становить 29,2% від всієї кількості вибракуваних корів з причини втрати відтворної здатності), другою за чисельністю причиною є вік (35 голів – 27,4%), наступною – є гінекологічна патологія (становить 19 випадків – 15,0 від всього вибракуваного поголів'я). Також зустрічалися випадки втрати

відтворної здатності корів че5рез тяжкі післяродові ускладнення та штучно спричинену неплідність (16 голів – 12,6% та 11 голів 8,1% відповідно).

3.3.2. Показники і причини патологічних родів у корів

Величезна кількість витрат, засобів і часу припадає в практичній роботі ветеринарних спеціалістів на надання допомоги самкам під час родів і особливо, коли спеціалісти мають справу з патологічними родами закінчення яких прогнозувати інколи буває важко і неможливо.

За проаналізовані 3 роки головними причинами патологічних родів в господарстві були:

– затримка посліду	13,6 % (124);
– крупноплідність	7,1 % (65);
– неправильне взаємовідношення
плоду і родових шляхів	1,1 % (10);
– вузькість родових шляхів	0,9 % (8);
– багатоплідність	0,8 % (7);
– бурні родові сили	0,8 % (7);
– слабкі родові сили	0,7 % (6);
– сухі роди	0,7 % (6);

Така величезна кількість патологічних родів, пов'язаних з затриманням посліду і стала обґрунтуванням для порівняння в нашій роботі деяких методів терапії корів для його відділення з ціллю розробки і впровадження одного з найбільш ефективних методів безпосередньо в господарстві.

Таблиця 3.3.2.

Причини патологічних родів у корів.

Роки	отелили ося корів к-сть	Патологічні роди в тому числі за причинами:																	
		Слабкі родові сили		Бурні родові сили		Вузькість родових шляхів		Крупноп- ліддя		Багатоплі- дність		Виродливі- сть плодів		Сухі роди		Неправ. членорозм- іщення		Затримка посліду	
		к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
2010	304	2	0,8	3	0,9	3	0,9	18	5,9	2	0,7	0	-	2	0,7	3	0,9	40	13,3
2011	305	2	0,8	2	0,7	2	0,8	25	8,1	3	0,9	0	-	2	0,7	3	1	46	15,1
2012	307	2	0,7	2	0,7	3	0,9	22	7,2	2	0,7	0	-	2	0,6	4	1,3	38	12,4
За 3 роки	916	6	0,7	7	0,8	8	0,9	65	7,1	7	0,8	0	-	6	0,7	10	1,1	124	13,6

3.3.3. Методи терапії корів за затримки посліду

Результати досліджень наведені в таблиці 3.3.3. із даних таблиці видно, що найбільш ефективним методом терапії затримання посліду в корів у господарстві (із порівняних нами) був метод двократного введення окситоцину в дозі 50 ОД з інтервалом 3 години через 6 годин після виведення плода та одноразове введення маткових паличок. При цьому послід відділювався у різних тварин в межах від 8 до 10 годин. Середній строк приходу в охоту корів по цій групі становить 40 днів, з яких 20 % корів повторно прийшли в охоту після осіменіння, а 80% корів запліднилося від першого осіменіння. Витрати на обробку однієї тварини цієї групи склали 14,55 грн.

Непогані показники запліднення корів були отримані у другій групі, де 60 % корів запліднилося від першого осіменіння, коли застосовувалося через 6 годин внутрішньом'язево 2 мл. естрофану. Цей метод можна з успіхом рекомендувати і впроваджувати в господарстві, оскільки з економічної точки зору цей метод кращий, в порівнянні з мануальним методом застосованим в контрольній групі, хоча він і більш працезатратний і дорожчий ніж перший метод. Витрати на відокремлення посліду в однієї корови даним методом становить 18,25 грн.

Найнижчий результат був одержаний в першій групі, де застосовували мануальний метод затримання посліду.

При застосуванні даного методу у 80% корів розвинувся післяродовий ендометрит, середній строк прояву першого статевого циклу становить 63 дні та запліднилося в першу охоту лише 40% від поголів'я. Витрати на лікування однієї голови становило 15,5 грн.

Таблиця 3.3.5.

Ефективність терапевтичних методів у корів при затримці посліду.

Група	К-сть корів у групі	Методика терапії	Розвиток післяродової геметритів		Середній строк прояву 1-статевого циклу доба	Запліднено від 1 осіменіння		Витрати на лікування
			К-сть	%		К-сть	%	Грн.
I (контроль)	5	Мануальне (оперативне) відокремлення посліду через 12 годин після виведення плоду, введення маткових паличок, перший раз одразу після відокремлення посліду, а другий - через 24 години після першого	4	80	63	2	40	15,5
II (дослідна)	5	Через 6 годин після виведення плоду двократні внутрішньом'язеві ін'єкції окситоцину в дозі 50 ОД з інтервалом в 3 години, та одноразове введення маткових паличок	1	20	40	4	80	14,55
III (дослідна)	5	Через 6 годин після виведення плоду внутрішньом'язева ін'єкція естрофану в дозі 2 мл., одноразове введення маткових паличок в порожнину матки, а також триразовий масаж матки з інтервалом в 1 годин.	2	40	50	3	60	18,25

3.3.4. Розрахунок економічної ефективності проведених досліджень

Економічна ефективність - головний критерій оцінки перспективності різних ветеринарних заходів, у тому числі й при лікуванні корів з затримкою посліду. Економічні збитки, які наносяться безпліддям корів складаються з наступних факторів:

- недоотримання молока;
- недоотримання телят (приплоду);

1. Економічний збиток від недоотримання молока (Z_1) визначається за формулою:

$$Z_1 = M * (V_z - V_{xv}) * T * C, \text{ де}$$

M – кількість захворілих тварин, гол.;

V_z, V_{xv} - середньодобовий надій молока здорових і хворих корів, кг;

T – середня тривалість хвороби, днів;

C – закупівельна ціна за кг молока 1 гатунку базисної жирності, грн.

$$1) Z_1 = 5 * (15 - 12) * 9 * 2,50 = 337,50 \text{ грн.}$$

$$2) Z_1 = 5 * (15 - 12) * 7 * 2,50 = 262,50 \text{ грн.}$$

$$3) Z_1 = 5 * (15 - 12) * 8 * 2,50 = 300,00 \text{ грн.}$$

2. Економічний збиток від недоотримання приплоду внаслідок перехворювання маток визначається за формулою:

$$Z_2 = M * (T_{xv} - T_z) / (T_v + T_z) * K_n * V_p, \text{ де}$$

M – число хворих тварин;

T_{xv}, T_z – середня тривалість періоду від отелення до запліднення перехворілих і здорових корів, днів;

K_n – коефіцієнт народжуваності (дорівнює 1);

T_v – середня тривалість вагітності у корів, днів;

V_p – вартість голови приплоду (теляти), грн.

Вартість теляти при народженні визначається за формулою:

$$V_t = 3,61 * C, \text{ де}$$

3,61 - кількість молока, яку можна одержати за рахунок кормів, що витрачається на утворення приплоду однієї корови молочних порід, ц;
Ц - ціна одиниці продукції, грн.

$$V_T = 3,61 * 250 = 902,5 \text{ грн.}$$

$$1) Z_2 = 5 * (48 - 30) / (285 + 30) * 1 * 902,5 = 257,86 \text{ грн.}$$

$$2) Z_2 = 5 * (39 - 30) / (285 + 30) * 1 * 902,5 = 128,92 \text{ грн.}$$

$$3) Z_2 = 5 * (47 - 30) / (285 + 30) * 1 * 902,5 = 243,53 \text{ грн.}$$

3. Загальна сума економічного збитку, визначається як сума всіх видів збитку:

$$Z = Z_1 + Z_2$$

$$1) Z = 337,5 + 257,86 = 595,36 \text{ грн.}$$

$$2) Z = 262,5 + 128,92 = 391,42 \text{ грн.}$$

$$3) Z = 300,0 + 243,53 = 543,53 \text{ грн.}$$

4. Витрати на лікування по групам

1) маткові палички – 2,30 грн.

$$2,30 * 5 = 11,50 \text{ (на 1 гол.)},$$

$$11,5 * 5 \text{ гол.} = 57,5 \text{ грн.}$$

Розчин фурациліну для мануального втручання – на 5 гол -3 фл.=4,5 грн, (на 1 гол – 0,90 грн.)

В тому числі на 1 гол всього: $28 + 0,9 = 12,4$ грн.

$$\text{Всього: } 140 + 4,5 = \underline{62,00 \text{ грн}}$$

2) маткові палички з іхтіолом 5 гол * 6,00 = 30,0 грн

$$\text{Окситоцин: } 5 * 9,6 = 48,0 \text{ грн}$$

$$\text{Всього: } 30,0 + 48,0 = \underline{78,0 \text{ грн.}}$$

В тому числі на 1 гол: $6,0 + 9,6 = 15,6$ грн

3) внутрішньо маткові палички на 5 голів = 9 грн.

Необхідно 2 упаковки = 18,0 грн (на 2-разове введення)

естрофан – на 5 гол -3 амп.=4,5 грн

$$\text{на 1 гол - } 4,5 / 5 = 0,90$$

$$\text{Всього : } 9,0 + 4,5 = \underline{22,5 \text{ грн.}}$$

В тому числі на 1 гол: $3,60 + 0,9 = 4,50$ грн.

5. Економічний ефект в порівнянні з контрольною групою

$$E_2 = (Z_1 + B_1) - (Z_2 + B_2),$$

$$E_3 = (Z_1 + B_1) - (Z_3 + B_3), \text{ де}$$

Z_1, Z_2, Z_3 – загальна сума економічного збитку 1, 2, 3-ї груп

B_1, B_2, B_3 – витрати на ветеринарні заходи 1, 2, 3-ї груп

$$E_2 = (595,36 + 62,0) - (391,42 + 78,0) = 187,96 \text{ грн,}$$

$$E_3 = (595,36 + 62,0) - (543,53 + 22,5) = 100,33 \text{ грн,}$$

Таблиця 3.3.4.

Економічна ефективність застосування різних методів терапії корів при затримці посліду

Показники	Один. виміру	групи тварин		
		контрольна	I дослідна	II дослідна
Кількість корів в групі	гол.	5	5	5
Збитки від недоотрим. молока	грн.	337,5	262,5	300,0
Збитки від недоотрим. приплоду	грн.	257,86	128,92	243,53
Всього	грн.	595,36	391,42	543,53
Всього на 1 гол.	грн.	119,07	78,28	108,7
Витрати на лікування	грн.	144,5	78,0	22,5
Економічний ефект в порівнянні з контрольною	грн..	---	187,96	100,33

З даних таблиці 3.3.4. видно, що найбільш економічно ефективним методом терапії затримки посліду в корів господарства (в порівнянні з іншими застосованими методами), був метод із застосуванням внутрішньоматочних паличок з іхтіолом та естрофону. Збитки від недоотримання молока склали 262,5, збитки від недоотримання приплоду 128,92 грн., а витрати на лікування – 78,0 грн.

Найменшою загальною сумою збитку виявилася при застосуванні внутрішньоматочних паличок та окситоцину складала 391,42 грн., В порівнянні з базовою ця сума менша на 203,94 грн., а в порівнянні з 2 – ю дослідною на 152,11 грн.

Дещо гірший результат був отриманий нами в другій дослідній. Загальна сума збитку по цій групі складала 543,53 грн., але в порівнянні з контрольною групою, ця сума менша на 51,83 грн.

Витрати на лікування тварин контрольної групи склали 62,0 грн, 1-ї дослідної 78,0 грн, 2-ї дослідної - 22,5 грн. Витрати на лікування однієї тварини контрольної групи складає 12,4 грн., 1-ї дослідної – 15,6 грн., 2-ї дослідної -4,50 грн.

3.3.5. ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналізуючи дані літератури та результати проведених досліджень, можна зробити висновок про те, що для збереження здоров'я тварин забезпечення нормального перебігу родового процесу та наступної репродуктивної функції першочергове значення має профілактика акушерської патології, в основу якої покладено своєчасне та систематичне проведення акушерської диспансеризації корів, направленої на попередження патології вагітності, родів та післяродових захворювань статеві системи. Профілактика симптоматичної неплідності тісно пов'язана з організацією родильних відділень, їх санітарним станом і кваліфікацією допомоги. Всі заходи повинні бути направлені на легкий перебіг отелення і профілактику післяродових захворювань[23,24].

Суттєве значення у профілактиці затримання посліду має врахування особливостей різних біогеохімічних зон і збагачення раціонів тільних корів мікроелементами, яких бракує (селен, йод, мідь), а також кальцієм, фосфором, вітамінами. Важливе значення в плані профілактики має проведення активного моціону вагітних тварин.

Частота патологічних родів у корів на звичайних невеликих фермах становить 4-5%, а на молочних комплексах при недостатньо активному моціоні, неповноцінній годівлі та наявності стресів – до 24-30%.

Аналізуючи дані літератури, зібрані статистичні дані і особисті спостереження дають змогу зробити висновок, що затримка посліду у корів є досить розповсюдженою серед акушерсько-гінекологічних хвороб і при відсутності відповідних профілактичних і лікувальних дій нерідко являються причиною розвитку гострих і хронічних ендометритів та інших ускладнень, що призводять до безпліддя [27,29].

Безпосередніми причинами затримки посліду можуть бути: ослаблення скорочувальної функції матки, підвищений тургор тканин крипт карункулів з котиледонами в результаті виникнувши в них запальних процесів

(плацентитів). Рідше причиною являється ущемлення посліду в матці при її перегибах, інвагінації або титанічному скороченні.

Передрозположують до затримки посліду такі фактори, як неповноцінна годівля тварин, особливо нестача в раціоні вітамінів (А, D, Е ТА інші), мінеральних речовин або нестача протеїну, несприятливі умови утримання, відсутність активного моціону, надмірна експлуатація. Також встановлена залежність виникнення затримки посліду від вгодованості корів, віку, сезону року та молочної продуктивності[31,34].

Затримка посліду вимагає невідкладного лікарського втручання.

Отже, результати проведення досліджень показали доцільність удосконалення існуючих та пошуків нових консервативних методів лікування корів при затриманні посліду, що полегшить роботу ветеринарних спеціалістів і сприятиме швидкому відновленню відтворної здатності корів.

Протягом 2010 року затримання посліду діагностували у 76 корів.

Найбільш ефективнішим виявилось лікування у другій групі корів з використанням ін'єкцій окситоцину та маточних паличок з іхтіолом. В даній групі тварини швидше одужали. В 2-й групі тварини швидше одужали. У тварин в даній групі строки прояву статевого циклу, в порівнянні з іншими групами, був найкоротший, в середньому 40 днів, коли в контрольній групі він становив 63 дні, а в третій групі - 50 днів.

Також було ефективним лікування 3-ї групи корів, яким, після отелення ввели 2 мл. естрофану та одноразово маточні палички, також даним тваринам проводили масаж матки три рази з інтервалом в годину. Витрати на лікування становили менше, ніж у контрольній групі.

Загалом лікування в дослідних групах виявилось ефективнішим, ніж у контрольній.

4. ОХОРОНА ПРАЦІ

Охорона праці – система правових, соціально-економічних, технічних, санітарно-гігієнічних, організаційних і лікувально-профілактичних засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я та працездатності людини в процесі трудової діяльності. [26]

Важливість заходів з охорони праці важко переоцінити, так як життя та здоров'я – це найбільша цінність що може мати людина.

Спеціалісти з охорони праці в свої діяльності керуються:

- ✓ Конституцією України;
- ✓ Законом України про охорону праці;
- ✓ Кодексом законів про працю;
- ✓ Стандартами безпеки праці;
- ✓ Інструкціями та положеннями з охорони праці в господарстві. [20, 23, 24, 26, 28]

Організація роботи по охороні праці у ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області здійснюється відповідно до Закону України «Про охорону праці» від 21 листопада 2002 року та типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 1 грудня 2004 року. Загальне керівництво та юридичну відповідальність за стан охорони праці несе перший керівник підприємства. [24]

Згідно наказу №17 від 06.02.2001 року "Про відповідальні особи за охорону праці і пожежну безпеку" відповідальність за організацію роботи по створенню здорових, безпечних і пожежно-небезпечних умов праці несуть головні спеціалісти, згідно очолюваної галузі. Так, відповідальність за охорону праці при ветеринарних обробках тварин несе головний лікар ветеринарної медицини господарства. Безпосередній контроль за станом охорони праці і розробкою заходів, направлених на створення здорових і безпечних умов праці керівник покладає на інженера з охорони праці, який

інформує керівника та головних спеціалістів про результати контролю та за необхідності готує рекомендації. [23, 24]

Служба з охорони праці господарства виконує такі функції: проводить оперативно-методичне керівництво роботою з охорони праці; складає заходи щодо досягнення нормативів безпеки; готує статистичну звітність; проводить інструктаж для працівників підприємства; проводить паспортизацію відділів бригад, робочих місць щодо їх відповідності умовам безпеки праці. [23, 24, 28]

Між керівництвом господарства та співробітниками, яких представляє профспілка, укладено колективний договір. Профспілковий комітет господарства веде громадський нагляд за охороною праці.

Згідно до положення про роботу по охороні праці керівництвом дослідного господарства в ДП «Укрліктрави» Білопільського району Сумської області розроблений план заходів і забезпечується його виконання.

Для догляду за тваринами на підприємстві, за кожною групою тварин закріплені постійні працівники, які навчені правильним і безпечним прийомам утримання, годівлі і догляду за тваринами.

В господарстві детально розроблено заходи по проведенню навчання з охорони праці. Періодично проводиться інструктажі працівників, даний процес постійно перебуває під контролем служби охорони праці.

Проводяться наступні види інструктажів: Вступний; Первинний; Повторний; Позаплановий; Цільовий. [23, 24]

Керівники несуть відповідальність за утримання санітарно-побутових приміщень, забезпечення робітників спецодягом, засобами індивідуального захисту, літературою, інструкціями, плакатами по охороні праці.

У відповідності з правилами особистої гігієни на господарствах робочі місця утримують в чистоті, а також приміщення, інвентар, тварин; перуть і дезінфікують спецодяг; ретельно миють руки теплою водою з милом, потім витирають їх чистим рушником; після закінчення роботи спецодяг знімають і

вішають їх в спеціальні шафи; ретельно миють руки 2%-ним розчином хлораміну, а потім теплою водою з милом.

Санітарний одяг і взуття видають тільки на період роботи і після закінчення її знімають і зберігають в спеціальних шафах. Носити санітарний одяг і взуття після роботи за межами приміщень або території категорично забороняється. Верхній одяг і взуття на період роботи зберігають в окремих шафах, але не в тих, які призначені для спецодягу. [23, 24, 28]

У всіх тваринницьких приміщеннях розміщені аптечки для надання працівникам першої допомоги. В переліку заходів по попередженню нещасних випадків на молочнотоварній фермі передбачено додаткове огороження вантажопідйомного обладнання, сигналізація, огороження ям, траншей, колодязів. В переліку заходів по загальному покращенню умов праці введено: обладнані кутки безпеки, придбана необхідна література для організації навчання спеціалістів і працівників, проведення лекцій і бесід. [23]

Таблиця 4.1.

Показники стану охорони праці в ДП «Укрлітрави» Білопільського району Сумської області за 2010 -2012 роки.

Назва показника	Од. вим.	По рокам		
		2010	2011	2012
Кількість працюючих	Чол.	117	119	119
Кількість нещасних випадків	Випадки	1	-	1
Кількість нещасних випадків зі смертельним наслідком	Випадки	-	-	-
Кількість днів непрацездатності	Дн.	32	-	8
Матеріальні збитки від травматизму	Грн.	520	-	389
Коефіцієнт частоти	-	8,5	-	8,4
Коефіцієнт важкості	-	32	-	8
Коефіцієнт втрати робочого часу	-	273,5	-	67,2
Асигновано коштів на охорону праці	Грн.	5500	6200	7500
Витрачено	Грн.	5500	6200	7500

Кількість пожеж	Випадки	-	-	-
-----------------	---------	---	---	---

Виходячи з даних таблиці можна зробити висновок, що кількість потерпілих в 2010 році в порівнянні з 2012 роком не змінилася, кількість днів непрацездатності знизилась на 24 дні, що становить 75%. Матеріальні збитки від травматизму зменшилися на 131 грн. – 25,2%. Як бачимо кількість витрат на заходи по охороні праці в 2012 році порівняно з 2010 роком збільшилися від 5500 грн. до 7500 грн., при цьому витрати на заходи з охорони праці на одну людину за період з 2010 року по 2012 рік збільшилися на 16 грн. (25,4%) і склали в 2010 році 47 грн. на одного робітника, в 2012 році 63 грн. відповідно. Витрачаючи більші суми на заходи по охороні праці, керівництво господарства покладає надії на більшу ефективність профілактичних дій у галузі охорони праці та відповідно на зменшення невиробничих витрат через майбутню відсутність нещасних випадків, адже виробничий травматизм приносить не тільки моральну шкоду, але й матеріальні збитки.

Незважаючи на те, що керівництво господарства прикладає максимум зусиль направлених на розвиток галузі охорони праці, санітарно-побутові умови в господарстві не відповідає нормативним вимогам: відсутня санітарно-захисна зона, небезпечні місця не огорожені. Стан мікроклімату тваринницьких приміщень також не відповідає нормам. Температура у приміщеннях нижче норми, так як опалювальна система застаріла. На фермах обладнано недостатню кількість побутових приміщень, відсутня необхідна кількість душових кабінок. Необхідно також звернути увагу на відсутність ізоляторів для тварин, хворих на заразні хвороби. При виникненні інфекційних хвороб, спільних для тварин і людини, це може призвести до захворювання працівників ферми.

Вимоги до персоналу:

Персонал, що допускається до роботи з тваринами, з метою дотримання правил з охорони праці, повинен задовольняти и виконувати ряд вимог, а саме:

- ✓ працівники тваринницьких ферм перед вступом на роботу обов'язково проходять медичну комісію, яка потім періодично повторюється;
- ✓ всі працівники повинні бути навчені та атестовані згідно з вимогами техніки безпеки;
- ✓ вагітних жінок до догляду за тваринами не допускають;
- ✓ до виробничих процесів утримання великої рогатої худоби допускають осіб не молодших 18 років;
- ✓ при проведенні діагностичних досліджень та маніпуляцій з тваринами необхідно дотримуватися правил техніки безпеки;
- ✓ проводити будь-які маніпуляції з тваринами та дослідними зразками лише в спецодязі та спеціально обладнаних для цього місцях: халат, гумові рукавиці, стерильний інструментарій, та дотримуючись правил асептики та антисептики;
- ✓ До роботи не можна приступати в стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, хворобливого чи стомленого стані, не допускати перебування сторонніх осіб у робочій зоні. [61, 63]

Вимоги до технологічного обладнання:

- ✓ санітарно-побутові приміщення в господарстві повинні відповідати нормативним документам;
 - ✓ всі фіксуючі матеріали повинні бути цілісними, в належному стані;
 - ✓ місце роботи повинне бути чистим, просторим, добре освітленим.
- [59, 61, 63]

Вимоги до технологічного процесу:

всі маніпуляції при внутрішньом'язевому введенні та в порожнину матки повинні проводитись тільки на зафіксованій тварині (в станку чи за допомогою помічника);

всі роботи при проведенню маніпуляцій виконуються лише спеціалістами ветеринарної медицини (лікарями ветеринарної медицини, фельдшерами ветеринарної медицини). [59, 61, 63]

Лікувальні заходи проводяться у наступній послідовності:

- ✓ Фіксація тварини;
- ✓ Клінічний огляд тварини;
- ✓ Обробка місця проведення маніпуляції;
- ✓ Проведення маніпуляції.

Таблиця 4.2.

Структурно–логічна схема небезпек при терапії корів з затримкою посліду

№	Найменування технічн. процес.	Небезпечна умова	Небезпечна дія	Небезпечна ситуація	Наслідки	Пропозиції
1	Клінічне обстеження тварин	1)відсутність ЗІЗ; 2)погана фіксація тварини; 3)несправність фіксувальних інструментів 4)норовистий характер тварини	Фіксація, здійснення огляду тварини	Нанесення твариною ударів, різкі рухи та падіння тварини, вплив шкідливих мікроорганізмів на людину	Рани, садна, забої травмування, смертельні наслідки, зараження інфекц. хворобами	Розробити інструкцію та провести інструктаж по тех. безп. при роботі з твар. фіксація тварини, забезпечення ЗІЗ та засобами фіксації
2	Фіксац. хворих тварин	1)відсутність ЗІЗ; 2)відсутність фіксувальних станків, інструментів або їх несправність	Фіксація тварин без помічника та фіксувальних інструментів	Падіння, різкі рухи тварини та нанесення нею ударів	Травмування, рани, зсадини, ушиби, переломи, вивихи, смертельні наслідки	Застосування справних фіксувальних станків та інструментів, фіксування тварин з допомогою помічника

3	Введення (ін'єкції) препаратів	1) відсутність ЗІЗ; 2) несправність шприців; 3) недотримання правил роботи зі шприцом та голками	Ін'єкція	Попадання сильнодіючих та гормональних препаратів на слизові оболонки очей, носа, ротової порожнини пошкодження голкою власної шкіри	Опіки слизових оболонок, розлади гормонального стану організму, травмування шкіри	Застосування ЗІЗ. Дотримання техніки безпеки при роботі зі шприцами, голками, сильнодіючими та гормональними препаратами
4	Оперативне відокремлення посліду	1) відсутність ЗІЗ; 2) недотримання правил техніки безпеки при відокремленні посліду; 3) наявність ран на руках оператора	Мануальне відокремлення посліду (рукою)	Падіння або різкі рухи тварини, та нанесення нею ударів	Травми, рани, вивихи, переломи, зараження інфекційними хворобами	Застосування ЗІЗ, дотримання правил техніки безпеки, робота в спецодязі (тоненьких але міцних поліетиленових рукавичках, гумових чоботах і фартуху)
5	Дезінфекція робочого місця та спецодягу	1) відсутність ЗІЗ; 2) недотримання правил техніки безпеки при проведенні дезінфекції	Дезінфекція без дотримання правил техніки безпеки	Попадання дезінфектантів (особливо сильнодіючих) на шкіру та слизові оболонки очей, носа, рота	Опіки шкіри та слизових оболонок, розлади травлення, отруєння організму	Застосування ЗІЗ, дотримання правил техніки безпеки при роботі з дезінфектантами, робота в спецодязі

Причинами, які можуть спричинити виникнення травм можуть бути:

- ✓ При невідповідальному поведженню на території господарства та

по відношенню до тварин.

✓ При недбалій чи неправильній фіксації тварин лікар, а також працівники, що йому допомагають можуть піддаватись травмуванню.

✓ При обробці місця відбору крові, при неправильному поводженні з інструментом (шприцом), під час занепокоєння тварини може наступити травмування як самого лікаря, так і помічника.

✓ При недбалій роботі зі шприцом та голками (неправильній їх фіксації та розбиранні-збиранні, при знезараженні), може виникнути травмування задіяних при цій маніпуляції осіб.

✓ При потраплянні сильнодіючих препаратів на слизові оболонки очей, носа, ротової порожнини можуть виникнути хімічні опіки, а також розлади нейрогуморального стану організму особи, підданої такій дії.

Крім цього спеціалісти ветеринарної медицини, що виконують дані роботи повинні знати методику роботи з інструментарієм, а саме з шприцями, голками, дозуючими пристроями, хірургічними інструментами та ін.

Всі маніпуляції з тваринами проводяться спеціалістами ветеринарної медицини лише в спецодязі, до якого відносять: халат, шапочку, гумові чоботи, гумові рукавички. Спецодяг періодично дезинфікують. Категорично забороняється виконувати будь-які маніпуляції у власному одязі.

Необхідно суворо дотримуватися встановленого санітарно-гігієнічного режиму та чітко виконувати санітарно-гігієнічні заходи, направлені на запобігання зараження людей та впливу на їх організм сильнодіючих речовин під час роботи.

Розповсюдження пожеж сприяють захламленість території ферм сіном, підстилкою, гноєм, брудом.

Тому у господарстві велику увагу зосереджують на протипожежних заходах. В тваринницьких приміщеннях встановлені спеціальні пожежні щити, де розташовані первинні засоби пожежогасіння. На будівлях ферм, складів та інших об'єктах обладнано блискавковідводи.

На підставі Закону України «Про пожежну безпеку», прийнятого Верховною Радою України 17 грудня 1993 року, а також розроблених типових інструкцій з питань протипожежного захисту об'єктів працюючих знайомлять з елементарними правилами пожежної безпеки, правилами безпечної експлуатації електрообладнання, а також з діями у випадку пожежі, після чого особа, яку інструктують, ставить підпис у відповідному журналі.

Висновки та пропозиції.

Взагалом стан галузі охорони праці в господарстві задовільний. Але для більш ефективної її реалізації пропоную розглянути наступні пропозиції:

- ✓ поперше облаштувати стенд з охорони праці, та своєчасно його поновлювати та поповнювати новою інформацією;
- ✓ звернути увагу на нормалізацію мікроклімату та освітлення в виробничих приміщеннях господарства, а саме полагодити та налаштувати відповідним чином вентиляцію та збільшити кількість ламп, що дасть можливість запобігати розвитку хвороб дихальної системи та органів зору працівників виробничої та обслуговуючої сфери господарства;
- ✓ оновити станки для фіксації тварин, що значно полегшить роботу ветлікаря та зменшить травматизм в господарствах;
- ✓ суворо заборонити використання в господарствах несправних механізмів, інструментів та приладів, що дасть змогу знизити ймовірність виникнення травматизму та професійних захворювань;
- ✓ Покращити умови для відпочинку працівників. відповідно зробивши ремонт санітарно – побутових приміщень (туалетних кімнат, душових, роздягалень);
- ✓ керівникам господарств вести постійний контроль за дотриманням положень та проведенням своєчасних інструктажів по охороні праці.

5. ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ВЕТЕРИНАРНИХ ЗАХОДІВ

Екологічні проблеми виникли і продовжують виникати з причини непродуманої взаємодії людини, її господарської діяльності з оточуючим природнім середовищем, що посилює антропогенне і техногенне навантаження на довкілля.

Основними забруднювачами довкілля є підприємства, які викидають значну кількість токсичних відходів у атмосферу і в ґрунт, а також сільське господарство. Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини - невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України. З цією метою Україна здійснює на своїй території екологічну політику, спрямовану на збереження безпечного для існування живої і неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього середовища, досягнення гармонійної взаємодії суспільства і природи, охорону, раціональне використання і відтворення природних ресурсів.

В Україні на даний момент прийнято ряд законів та нормативних актів в розвиток руху з охорони довкілля та відновлення екологічного балансу, а саме: Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" Затверджено постановою Верховної Ради від 26.06.1991 року; Закон України "Про ветеринарну медицину" від 19.09.2008 року; Закон України "Про охорону атмосферного повітря", Київ, 1993 рік; Закон України "Про рослинний світ" Затверджений постановою Верховної Ради від 03.03 1993 року; Земельний Кодекс України Затверджений постановою Верховної Ради від 18.12.1990 року; Водний кодекс України. Затверджений постановою Верховної Ради від 06.07.1995 року;

Встановлені показники екологічного нормування - граничнодопустима концентрація (ГДК), граничнодопустимі викиди (ГДВ), граничнодопустимі

скиди (ГДС), встановлюються річні ліміти на викиди для підприємств-забруднювачів зовнішнього середовища.

Територія ДП «Укрлітрави» Білопільського району Сумської області не упорядкована у санітарному відношенні, оскільки паркан навколо ферми місцями зруйнований і на територію можуть проникати інші тварини, які є рознощиками інфекційних та інвазійних захворювань. Асфальтове покриття на дорогах також потребує негайного ремонту. Дорога та вигульні майданчики неупорядковані, мають нерівну поверхню, що призводить до накопичення на них води у вигляді довго невисихаючих калюж. При в'їзді на територію ферми не обладнаний санітарно-пропускний пункт і відсутній дезінфекційний бар'єр.

Прибирання гною в усіх приміщеннях здійснюється скребково-транспортним способом. Після очищення ферм гній вивозиться в спеціально відведені місця.

Гноєсховища в господарстві знаходяться на відстані 600 м від приміщень господарства, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Гній знезаражується біотермічним методом - складають в бурти 5 м шириною та 2 м висотою і витримують певний час. Гноєсховище не огорожене, доступ до нього може мати будь-хто. Під'їзні дороги ґрунтові.

Небезпеку забруднення ґрунту патогенними мікроорганізмами, яйцями та личинками паразитів становить гній, отриманий від тварин, хворих на інфекційні та інвазійні хвороби. Через це вносять в ґрунт гній лише після знезараження останнього біотермічним способом протягом 6 місяців. Але виконується це в господарстві не завжди. Велику небезпеку в забрудненні води, повітря, ґрунту являють стічні води - рідкі відходи тваринницьких ферм. В залежності від походження вони містять домішки і сполуки органічних і нерідко отруйних речовин, які можуть легко розкладатись, виділяючи при цьому продукти розпаду, що забруднюють ґрунти, воду, а також повітря. Їх знезаражують хімічним методом. Для цього використовують свіже згашене вапно з активністю хлору не нижче 25% в дозі 3 кг на 1м³.

Вода в виробничі приміщення господарства подається централізовано, через споруджену для цієї мети башту, потужність якої відповідає вимогам даного тваринницького господарства. Вода для напування тварин подається через водопровід на автопоїлки.

В якості скотомогильника в господарстві використовується яма Беккері. Вона являє собою циліндричної форми яму зсередини виконану з цементу глибиною 12 м. Трупі по мірі надходження їх в яму піддаються гниттю, в наслідок якого підвищується температура, що і є незаражуючим фактором. Яма Беккері закривається кришкою, виконаною із листового заліза, товщиною 1 см. Крім цього кришка закривається на замок, ключ від якого знаходиться у ветеринарного лікаря господарства. Яма не огорожена (має фіктивну огорожу).

Тварин, що загинули, для встановлення причини смерті (крім випадків, коли розтин забороняється Ветеринарним Законодавством) розтинають безпосередньо біля ями Беккері на зацементованій площадці.

Дезінфікуючий препарат (хлорне вапно), зберігається в пристосованому приміщенні, що закривається на ключ. Під даний дезінфектант підкладено водонепроникний матеріал (клейонку). Застосовують цей дезінфектант для побілки стін та годівниць у виробничих приміщеннях. Проте зафіксоване потрапляння вологи на дезінфектант та його витікання під час великих дощів, що викликає забруднення екосистеми.

Робота вентиляції, спрямована на підтримання необхідних параметрів мікроклімату у тваринницьких приміщеннях, не задовольняє потребам виробництва. Тому в повітрі приміщень тваринницьких ферм накопичуються такі шкідливі гази, як: аміак, оксид вуглецю(4), а при роботі механізмів окис вуглецю(2). Слід також сказати, що у вентиляційній системах відсутні будь-які фільтри і вище зазначені шкідливі гази викидаються в атмосферу, забруднюючи її. Атмосферне повітря може забруднюватися і мікроорганізмами верхнього земного шару. Резистентність мікроорганізмів

залежить від їх роду і виду, відносної вологості, температури, інтенсивності сонячної радіації.

Біологічні препарати зберігаються в спеціально відведеній для цього кімнаті в наступному порядку: всі препарати, що не мають токсичної чи отруйної дії зберігаються в шафі, що замикається на ключ; препарати списку А (токсичні та отруйні) та списку В (токсичні та сильнодіючі) не зберігаються в господарстві; сироватки, вакцини, та інші препарати, що потребують зберігання при низьких температурах і відсутності сонячного світла, зберігаються в підвальному приміщенні; залишки біопрепаратів (вакцин, сироваток), що залишились після виконання ветеринарних заходів в господарстві знезаражують методом кип'ятіння протягом 30 хвилин, про що складається відповідний акт. Скляну тару після знезараження вивозять на полігони твердих побутових відходів, а відпрацьований дезінфікаційний розчин зливають у каналізацію.

Висновки: територія господарства не огорожена в повному обсязі; гноєсховище та під'їзди до нього не відповідають нормам; гній не завжди знезаражується повністю; вентиляція не відповідає нормам і відсутні повітряні фільтри; утримання ями Беккері не відповідає нормам.

Пропозиції щодо удосконалення охорони навколишнього середовища у ДП «Укрлітрави» Білопільського району Сумської області

- ✓ провести ремонт паркану навколо території господарства;
- ✓ обгородити гноєсховище господарства, провести ремонт під'їзних доріг до гноєсховища;
- ✓ гній із гноєсховища вивозити та використовувати як добриво для полів можна лише через 6 місяців, оскільки саме такий час необхідний для знищення збудників інфекційних хвороб тварин та людини;
- ✓ знизити викиди тваринницьких приміщень в атмосферу. Для цього слід встановити в вентиляційні ходи тваринницьких приміщень фільтри для повітря;
- ✓ огородити яму Беккері та прилеглу до неї територію парканом;

6. ВИСНОВКИ

1. Причиною втрати відтворної здатності корів є патологія родів , що сягає 29,2% від всієї кількості вибракуваних корів з причини втрати відтворної здатності.

2. Головною причиною патологічних родів в господарстві була затримка посліду, що склала в середньому за три дослідних роки 13,6 %.

3. Найвища терапевтична ефективність при затриманні посліду у корів була досягнута при застосуванні через 6 годин після виведення плода двократного введення окситоцину та маточних паличок.

4. Найкращий економічний ефект був досягнутий у другій дослідній групі та становив 100,33 грн порівняно з контрольною.

7. ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

1. З метою своєчасного виявлення та проведення профілактики акушерської патології корів доцільно систематично проводити акушерську диспансеризацію тварин, своєчасне і правильне відлучення підсисного молодняка та створити оптимальні умови для нормального перебігу отелення.

2. Для лікування тварин із затримкою посліду використовувати запропоновані господарству методи. А саме, через 6 годин після виведення плоду двократні внутрішньом'язеві ін'єкції окситоцину в дозі 50 ОД з інтервалом в 3 години, та одноразове введення маточних паличок. Якщо послід не відокремився за 9 годин, то проводити його оперативне видалення.

8. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Стоянов С.С. Роды и послеродовой период у коров-первотёлок: автореф. дис.на соискание ученой степени канд. вет. наук: 16.00.07 "Ветеринарное акушерство,, / С.С. Стоянов // – Львов, 1980. – 18 с.
2. Варганов В.С. Течение родов у первотёлок / В.С. Варганов и др. // Ветеринария. – 1985. – №4. – С. 49-50.
3. Височанський Й.С. „Перебіг розтелень і материнської якості помісних первісток / Й.С. Височанський // Вісн. аграр. науки. – 1998. – №12. – С. 71-73.
4. Захарін В.В. Біохімічний статус крові нетелей чорно-рябої породи вирощених на Житомирщині до і після отелення / В.В. Захарін // Вісн. Полтавської Держ. аграр. акад. – 2007. – №3. - С. 153.
5. Логвинов Д.Д. Беременность и роды у коров / Д.Д. Логвинов – К.: Урожай, 1975. – 240 с.
6. Duncan J. Robert Veterinary laboratory medicine clinical pathology / J. Robert Duncan, Keith W. The iowastate university press: Ames Iowa, 1977. – 244 p.
7. Быкова С.В. Биохимические показатели крови коров и тёлочек при различном состоянии половой функции и воздействии гормональных препаратов: автореф. дис. на соискание учёной степени канд. биол. наук: спец. 03.00.04 «Биохимия» / С.В. Быкова. – Воронеж, 1988. – 24 с.
8. Кондрахин И.П. Методы ветеринарной клинической лабораторной диагностики: Справ. / И.П. Кондрахин; под. ред. проф. И.П. Кондрахина. – М.: Колос, 2004. – 520 с.
9. Покотило О.С. Метаболічний профіль крові корів за різного фізіологічного стану / О.С. Покотило, Ю.Я. Корінець, Р.А. Ментух // Вісн. Білоцерківського ДАУ. – 1998. - Вип. 5-4, ч. 1. – С. 217-218.
10. Левченко В.І. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів: метод. рекомендації / В.І. Левченко,

В.М. Соколюк, В.М. Безух. – Біла Церква, 2002. – 56 с.

11. Георгиевский В.И. Физиология сельскохозяйственных животных / В.И. Георгиевский. – М.: Агропромиздат 1990. – 511 с.

12. Воронин В.В. Зависимость уровня йода в молоке коров от сезона года, обеспеченности микроэлементами и состояния половой функции / В.В. Воронин // Профилактика и лечение заболеваний сельскохозяйственных животных в Куйбышевской области. – 1982. – С. 63-67.

13. Захарін В.В. Період родів та післяродового періоду у корів-первісток авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / В.В. Захарін – Київ, 2009. – 20 с.

14. Юськів Л.Л. Вміст ліпідів у сироватці крові корів у дородовий і післяродовий періоди за дії вітаміну D3 / Л.Л. Юськів // Наук. вісн. Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. – 2008. – Т.10. - 3 (38), ч. 2. – С. 295-298.

15. Нежданов А.Г. Эндокринные аспекты фетоплацентарной недостаточности и перинатальной патологии у коров / А.Г. Нежданов, К.Г. Дашукаева // Наук. вісник НАУ. – 2000. – Вип. 22. – С. 115-117.

16. Лакатош В.М. Рівень гормонально-метаболических показателей крови коров під час охоти / В.М. Лакатош // Наук. вісн. НАУ. – К. 2008. – Вип. 126. – С.185-188.

17. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології: підручник/ [Яблонський В. А., Хомин С. П., Калиновський Г.М. та ін.]. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.

18. Лакатош В.М. Гормональні зміни крові в корів та телиць з акушерською патологією / В.М. Лакатош // Наук. вісн. НАУ. – К, 2002. – Вип. 55. - С. 97-104.

19. Жук Ю.В. Перебіг родів і післяродового періоду у високопродуктивних корів голштинської породи та їх корекції: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16 00 07 „Ветеринарне

акушерство” / Ю.В. Жук – Київ, 2009 – 20 с.

20. Ордін Ю.М. Корекція перебігу родів і післяродового періоду у зв'язку з клініко-фізіологічним станом корів під час сухостою: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / Ю.М. Ордін – Харків, 1999 – 18 с.

21. Корейба Л.В. Перебіг отелення та післяотельного періоду у корів поліської м'ясної породи під впливом мікроелементів в умовах мало інтенсивного іонізуючого випромінювання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / Л.В. Корейба. – Львів, 2000. – 20 с.

22. Ревунець А.С. Неплідність у великої рогатої худоби в Житомирській області, заходи ліквідації та профілактики / А.С. Ревунець, Г.П. Гришук, Г.М. Калиновський // Вісник ДАЕУ. – 2007. - №2 (19), т. 2. – С. 37-41.

23. Русак В.С. Корекція першої стадії родів та профілактика затримання посліду у корів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / В.С. Русак. – К., 2005. – 20 с.

24. Калиновський Г.М. Морфофункціональне обґрунтування раціональної профілактики акушерської патології у корів // Автореф. дис. д-ра вет.наук. – Львів, 1993. – 33 с.

25. Ревунець А.С. Вплив домішок адсорбенту до раціону корів у запуску на прояв і якість передвісників отелення в зоні радіаційного забруднення / А.С. Ревунець // Наук. вісн. НАУ. – К., 2000. – Вип. – С. 393-396.

26. Ревунець А.С. Аналіз причин яловості корів та корів-первісток в умовах полісся і лісостепу Житомирської області / А.С. Ревунець, Г.П. Гришук // Міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Житомир. – 1991. – С. 384-387.

27. Ревунець А.С. Вплив адсорбентів на перебіг післяотельного

періоду у корів в зоні радіаційного забруднення / А.С. Ревунець // Вісн. ДААУ. - 2000. – Спец. вип. – С. 187-188.

28. Вміст мікроелементів у плаценті та крові корів / Г.П. Гришук, Г.М. Калиновський, А.С. Ревунець, Ю.В. Ковальчук // Вісн. Полтавської держ. аграр. акад. – 2007. – № 3. – С. 36-38.

29. Ревунець А.С. Вплив домішок сорбентів до раціону тільних корів на забруднення радіонуклідами фетальної плаценти, навколоплідних рідин і молозива / А.С. Ревунець // Наук. вісник НАУ.- 2000. – Вип. 22. – С. 221-224.

30. Вплив тривітаміну на клінічний стан та показники крові корів у сухостійний період / О.О. Скиба, Г.В. Бойко, С.І. Голопуза, М.В. Рудковський // Наук. вісник нац. аграр. ун-ту. – 2005. – № 89. – С. 64-67.

31. Вплив препарату «Афродіта» на біохімічні показники крові тільних корів / В.Г. Грибан, В.В. Слісаренко, Ю.В. Дудан, Н.Й. Сєдих // Збірник наук. праць Луганськ. нац. аграр. ун-ту. – 2004. – № 35(47). – С. 33-36.

32. Паращенко І.В. Ефективність впливу тканинних гормональних та вітамінних препаратів на відтворювальну функцію телиць парувального віку / І.В. Паращенко // Вісн. Полтавської Держ. аграр. акад. - 2002. – Т. 2 (21). – С. 133.

33. Грибан В.Г. Вплив прополісу та гідрогумату на показники імунного статусу корів у сухостійний період / В.Г. Грибан, Ю.В. Дудан, Н.Й. Сєдих // Львів. націон. академ. вет. медицини ім. С.З. Гжицького. – 2000. – Т. 6. – № 3, – ч. 1. – С. 75-81.

34. Малимін Р.Є. Профілактика акушерської патології шляхом корекції годівлі глибокотільних корів / Р.Є. Малимін // Наук. вісн. НАУ. – 2000. – Вип. 28. – С. 372 - 373.

35. Роль мікроелементів у життєдіяльності тварин / М. Захаренко, Л. Шевченко, В. Михальська та ін. // Вет. медицина України. – 2004. - № 2. – С. 13-16.

36. Хіміч О. Комплексні мінеральні і вітамінно – мінеральні добавки

у годівлі тільних та дійних корів / О. Хіміч // Тваринництво України. – 2003. - №7. – С. 27-28.

37. Калиновський Г.М. Профілактика затримання плодової плаценти у корів / Г.М. Калиновський, В.Д. Журавльов, В.С. Русак // Вісн. Полтавської держ. аграр. акад. - 2002. – Т. 2 (21). - С. 121-124.

38. Сухін В.М. Зміни деяких показників фізіологічного стану корів під час лактації і вагітності / В.М. Сухін // Вісн. Полтавської Держ. аграр. акад. – 2002. - Т. 2 (21). - С. 100.

39. Розум Є.Є. Заплідненість корів в умовах півдня України в залежності від терміну між родами і осіменінням / Є.Є. Розум // Вісн. Полтавської Держ. аграр. акад. – 2007. - №3. - С. 121.

40. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін [та ін.]. – Біла Церква, 2002. – 400 с.

41. Вікова і сезонна динаміка післяродової патології у корів / С.М. Тресницький, В.А. Тресницька, Л.О. Шпилева [та ін.] // Зб. наук. пр. ЛНАУ. – 2008. - №84. – С. 65-69.

42. Ревунець А.С. Профілактика патології отелення і післяотельного періоду / А.С. Ревунець, Г.П. Гришук, В.В. Захарін // Вісн. Сумського НАУ. – 2007. – №8 (19). - С. 102-105.

43. Лікування неплодних корів-первісток з патологією яєчників / В.В. Карпюк, А.С. Ревунець, Ю.В. Ковальчук [та ін.] // Матеріали третьої міжнар. наук.-практ. конф. «Розвиток наукових досліджень. – Полтава, 2007. – С. 38-40.

44. Яблонська О.В. Вплив Трекрезану на імунологічну реактивність корів у передотельний, отельний та післяотельний періоди / О.В. Яблонська // Вісник ДАУ. – 2007. - №2 (19), т.2. - С. 51-58.

45. Reynolds E. Fertility and sterility, J. Am. Med. Assoc. 1916, 67, 1193-1199.

46. Шмідт Бернард Профілактика після родових хвороб у високопродуктивних корів / Бернард Шмідт, Деніз Абдулькерім // Здоров'я

тварин та ліки. – 2008. – №9 (82). – С. 56-89.

47. Рекомендації з профілактики неплідності худоби / Г.В. Зверева, В.А. Яблонський, С.П. Хомин та інші В.Й. – К., - 2001. - 18 с.

48. Тресницька В.А. Комплексні методи діагностики та заходи профілактики післяродових ускладнень у корів: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / В.А. Тресницька – Львів, 2007 – 19 с.

49. Калиновський Г.М. Етіологія і патогенез затримання посліду у корів // Актуальні питання вет. медицини НАУ. – К., - 1995. – С. 49-50.

50. Buch N.C. Postpartum estrus and involution of the uterus in an experimental herd of Holstein – Friesian cows / N.C. Buch, W.J. Tuler, L.E. Casida // J. Dairy Sci. – 1955. – V. 38.–P. 73–79.

51. Ордін Ю.М. Перебіг родів і післяродового періоду у корів в залежності від деяких біохімічних показників крові в сухостійному періоді / Ю.М. Ордін, Б.П. Івасенко, Г.Г. Харута // Наукове забезпечення агропромислового комплексу України у сучасних умовах: Матеріали. наук. – практ. конф., присвяченої 75-річчю Білоцерківського держ. с.-г. ін-ту. (Біла Церква, травень, 1995 р.). – Біла Церква, 1995. – С. 96.

52. Краєвський А. Природні фактори та технологічні прийоми профілактики акушерських хвороб у корів / А. Краєвський, Б. Поліщук // Ветеринарна медицина України. – 1997. – №5. – С. 30-31.

53. Краєвський А.Й. Вплив активного моціону на перебіг родів у корів первісток // Сучасні проблеми ветеринарної медицини: Тез. доп. Укр. конф. молодих вчених (22-23 лист. 1994). – К., 1994. – С. 84.

54. Лапшин С.А. Новое в минеральном питании с/х животных / С.А. Лапшин, Б.Д. Кальницкий, В.А. Кокорев. – М.: Росагропромиздат, 1988. – 207 с.

55. Богданов Г.А. Кормление сельскохозяйственных животных / Г.А. Богданов. – М.: Агропромиздат, 1990. – 624 с.

56. Біотехнологічні і молекулярно-генетичні основи відтворення

тварин / В.А. Яблонський, С.П. Хомин, В.І. Завірюха [та інші] – Львів: ТзОВ «ВФ«Афіша»», 2009. – 218 с.

57. Стравський Я.С. Відтворювальна функція корів у взаємозв'язку з деякими абіотичними та біологічними факторами середовища: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец 16 00 07 „Ветеринарне акушерство” / Я.С. Стравський – Львів, 2007 – 19 с.

58. Захарін В.В. Біохімічний склад крові корів-первісток до і після родів / В.В. Захарін // Збірник наукових праць ЛНАУ. Серія Ветеринарні науки 2008. – №. 92. – С. 64–68.

59. Зайцев В.П. ”Охрана труда в животноводстве” / Зайцев В.П., Свердлов М.С. // – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Агропромиздат. 1989. – 368 с.: ил.

60. Закон України "Про ветеринарну медицину" (офіційне видання), Київ, 2001 рік.

61. Закон України « Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23 вересня 1999 року №1105-14.

62. Закон України «Про охорону праці» від 21.11.2002р.№229-4.5К. «Охорона праці» № К 2003р.

63. Заянчковский И.Ф. Задержание послета и послеродовые заболевания у коров/ Заянчковский И.Ф.// –М.: Колос, 1964. –384 с.

64. Збірник законодавчих документів з охорони праці – Т.1-3, К., 1995. – С. 28–56

ДОДАТКИ

Фото 1. Корова з частковою затримкою посліду

Фото 2. Загальний вигляд тварини з патологією третьої стадії родів (часткове затримання посліду).

Внутриматочные палочки с ихтиолом (Агрофарм)

Состав: ихтиол, полиэтиленоксидная основа.

Упаковка: 5 шт.

Условия хранения: при t от 5 0С до 20 0С (список Б).

Срок годности: 2 года.

Показания: для профилактики и лечения воспалительных заболеваний матки у крупного и мелкого рогатого скота.

ИНСТРУКЦИЯ

по применению внутриматочных палочек с ихтиолом для профилактики и лечения воспалительных процессов матки у коров, овец и коз (организация-производитель ЗАО НПП «Агрофарм», г. Воронеж, Воронежская область)

I. ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ

1. Палочки внутриматочные с ихтиолом - представляют собой суппозитории в виде палочек конической или цилиндрической формы с заостренным концом темно-бурого цвета с запахом ихтиола, упругой консистенции, с температурой плавления 35-37 0С.

2. Палочки упаковывают по 5, 10, 15 или 20 штук в двойные пакеты из полиэтиленовой пленки, перекладывая полосками лент из пергамента, полиэтилена или парафинированной бумаги. Каждую упаковку маркируют с указанием: наименования организации-производителя, ее адреса и товарного знака; названия препарата; названия и содержания действующего вещества; способа применения; количества палочек в упаковке; номера серии; даты изготовления; срока годности; условий хранения; обозначения технических условий; надписи «Для животных» и снабжают инструкцией по применению. Хранят с предосторожностью (список Б), в сухом, защищенном от света месте, при температуре не выше 20 0С.

Срок годности при соблюдении условий хранения - 2 года со дня изготовления. Запрещается использовать препарат после окончания срока его годности.

II. ФАРМАКОЛОГИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА

3. Ихтиол, входящий в состав препарата, за счет содержащихся в нем ароматических соединений и органически связанной серы, оказывает антимикробное, противопаразитарное, противовоспалительное, кровоостанавливающее, местноанестезирующее и кератопластическое действие. Полиэтиленоксидная основа также обладает противовоспалительным эффектом.

4. Препарат относится к 4 классу опасности (ГОСТ 12.1.007), в рекомендованных дозах не оказывает сенсibiliзирующего действия.

III. ПОРЯДОК ПРИМЕНЕНИЯ

5. Палочки внутриматочные с ихтиолом применяют для лечения и профилактики воспалительных процессов матки у коров, овец и коз после оказания родовспоможения, кесарева сечения, оперативного отделения последа, при послеродовых эндометритах.

6. Препарат вводят в полость матки:

- с лечебной целью: коровам - по 3-5 палочек, овцам и козам - 1-2 палочки через каждые 24 часа до клинического выздоровления (но не более 5 раз);

- с профилактической целью (после оказания родовспоможения или оперативного отделения последа): коровам - по 3-5 палочек, овцам и козам - 1-2 палочки однократно. Перед введением препарата проводят санитарную обработку наружных половых органов и корня хвоста. При необходимости освобождают полость матки от воспалительного экссудата. Палочки вводят в шейку матки рукой, одетой в полиэтиленовую перчатку разового использования, или с помощью корнцанга и проталкивают в полость матки.

7. Побочных явлений и осложнений при применении препарата в соответствии с инструкцией не установлено.

8. Применение препарата не исключает использование других лекарственных средств.

9. Молоко, полученное от животных во время лечения и в течение 2 суток после последнего введения препарата, используют в корм животным после кипячения. Использование молока в пищевых целях допускается через 2 суток после последнего введения препарата.

Мясо животных, убитых в период лечения и в течение 2 суток после последнего введения препарата, используют для производства мясокостной муки. Использование мяса для пищевых целей допускается через 2 суток после последнего введения препарата.

IV. МЕРЫ ЛИЧНОЙ ПРОФИЛАКТИКИ

10. При работе с препаратом следует соблюдать общие правила личной гигиены и техники безопасности, предусмотренные при работе с лекарственными средствами для животных.

11. Препарат следует хранить в местах недоступных для детей и животных.

Инструкция разработана ЗАО НПП «Агрофарм», г. Воронеж, Воронежская область (Адрес: 394087, Воронежская обл., г. Воронеж, ул. Ломоносова, д.114-б).

Рекомендован к регистрации в Российской Федерации ФГУ «ВГНКИ».

Регистрационный номер ПВР-2-1.9/00159

Естрофан 2 мл. (Биовет)

ОПИСАНИЕ 1 мл раствора содержит 0,25 мг клопростенола (натриевая соль). Клопростенол - синтетический функциональный аналог простагландина F2a обладает специфическим лютеолитическим действием. Его аппликация в лютеральной фазе эстрального цикла вызывает исчезновение желтого тела и таким образом создает предпосылки для наступления течки и овуляции. Срок от введения препарата до первых признаков наступающей течки длится около 48-60 часов. Самое пригодное время для искусственного осеменения составляет около 76 часов после введения (у кобыл срок наступает на 24 часа позже). Действует специфически лютеолитически, вызывая гибель желтого тела и создавая, таким образом, предпосылки для наступления охоты и овуляции через 48 — 60 ч после введения препарата.

ПОКАЗАНИЯ синхронизация и вызов течки у яловых коров, коров и кобыл.

Индуктирование опоросов свиноматок. У крупного и мелкого рогатого скота: функциональные нарушения яичников, постпартальный и постсервисный анеструс (тихая течка, нарушенная периодичность цикла; ановуляционный цикл; персистирующее желтое тело, лютеральная циста); постпуэрперальные заболевания матки, эндометриты, гноение матки; прерыв нормальной и патологической беременности (в первой половине беременности); комбинированная терапия фоллекулярных цист (с 10 дней после введения HCG или LHRH, после установления положительного овариального ответа). У кобыл: анеструс (тихая течка; персистирующий диеструс, эмбриональные выкидыши, лактационный анеструс, прерыв псевдобеременности); прекращение нормальной и патологической беременности (в первой половине беременности).

ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ И ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ У кобыл наблюдается небольшая потливость, которая исчезает в течение одного часа после введения. В течение 24 часов после введения препарата животных нельзя поставлять на бойню. Молоко коров с введенным препаратом можно использовать к пищевым целям без ограничения.

ДОЗИРОВКА 0,7-2 мл препарата однократно в зависимости от показаний и вида животных. Препарат вводят внутримышечно по 2 мл 2 раза с интервалом 10 дней. Первое введение — в любую фазу полового цикла (у коров с 40-го по 60-й день после родов). Препарат вводят внутримышечно. Искусственное осеменение целесообразно проводить у коров через 76 ч с момента введения препарата, у кобыл на 24 ч позже.

крупному и мелкому рогатому скоту:

Синхронизация течки:

Вводят 2 мл препарата (0,50мг действующего вещества) 2 раза в интервале 10 дней. Первую дозу препарата вводят в любой фазе полового цикла (у коров в период 40-60 дней после отела). На 11-ый день после первой аппликации вводят вторую дозу, 14-ый день (72-76 часов после второй дозы) проводят искусственное осеменение (не взирая на внешние признаки течки) с последующим повторным искусственным осеменением (15-ый день). Перед каждым применением препарата для синхронизации у скота должно предшествовать обследованию половых органов. Предпосылкой для включения животных в группы является физиологическое состояние их половых органов, у яловых коров их телесная и половая зрелость.

Функциональные расстройства яичников:

Вводят по 2мл препарата, искусственное осеменение проводят при первой течке. Если же течка не возникнет, препарат вводят повторно в дозе 2мл на 11-ый день после первой аппликации с последующим искусственным осеменением через 72 - 76 часов по надобности проводят повторное искусственное осеменение. Для лечения фолликулярных цист вводят однократно 2мл препарата, не ранее чем на 10-ый день после введения НСГ или LHRH после установления положительного овариального ответа. Течка также наступит на 3-ий день после введения Эстрофана раствора для инъекций.

Постпуэрперальные заболевания матки:

Вводят 2 мл препарата, по потребности лечение можно дополнить интраутеринной аппликацией препаратов в форме пены или промыванием (лучше всего одновременно с аппликацией), на 11-ый день - повторная аппликация, 14-ый день - искусственное осеменение, 15-ый день - повторное искусственное осеменение.

Прерывание беременности:

Вводят 2 мл препарата (дальнейший уход в зависимости от клинического состояния).

Свиноматки:

Одноразовая доза составляет 0,7 мл препарата (0,175 мг действующего вещества) вводится от 111 дня беременности. Большая часть индуцированных опоросов наступает до 40 часов введения с кульминацией между 24 -35 часами.

Кобылы:

Одноразовая доза составляет 1мл препарата (0,25мг действующего вещества). У кобыл с циклом препарат вводят в период от 5 до 13 дня после течки. Самым пригодным сроком для случки является 4-6 день после аппликации.

ФОРМА ВЫПУСКА 10 ампул по 2 мл.

ХРАНЕНИЕ при температуре от 20 до 25°C в месте, защищенном от света.

ПРОИЗВОДИТЕЛЬ LECIVA A.S. (Чехия)

Окситоцин 10 Ед (БиоХимФарм)

1. ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ

1.1. Раствор Окситоцина (Solutio Oxytocini pro injectionibus)– гормональный препарат, действующим началом которого является окситоцин (синтетический аналог полипептидного гормона задней доли гипофиза.

- 1.2. Препарат представляет собой бесцветную прозрачную жидкость со слабым специфическим запахом. В 1 мл препарата содержится 5 или 10 ЕД окситоцина.
- 1.3. Препарат выпускают расфасованным во флаконы вместимостью 5, 10, 20, 50 и 100 мл, закрытыми резиновыми пробками и закатанными алюминиевыми колпачками.
Единица упаковки маркируется согласно ТУ.
- 1.4. Препарат хранят с предосторожностью (список Б) в сухом, защищенном от света месте при температуре от 1 до 100 С. Срок годности препарата – 2 года со дня изготовления.

2. ФАРМАКОЛОГИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА

- 2.1. Окситоцин обладает способностью усиливать сокращения гладкой мускулатуры матки и миоэпителия молочной железы.

3. ПРИМЕНЕНИЕ ПРЕПАРАТА

- 3.1. Раствор окситоцина применяют самкам сельскохозяйственных животных при слабой родовой деятельности, маточном кровотечении, при задержании последа, при атонии, гипотонии и воспалении матки, мастите и при рефлексорной агалактии.
- 3.2. Препарат вводят подкожно, внутримышечно, внутривенно, при необходимости – в комбинации с новокаином эпидурально в следующих дозах:
- 3.3. Раствор окситоцина противопоказан при родовспоможении в случаях крупного плода, его уродства, а так же при неправильном положении и позиции.
- 3.4. Побочных явлений и осложнений после применения препарата не установлено.
- 3.5. В период применения Окситоцина нет ограничений для использования продуктов животноводства в пищу людям.
- 3.6. Применение препарата не исключает использование других лекарственных средств.
- Прочитать/оставить отзыв о ветеринарном препарате Окситоцин 10 Ед